

नौकुण्ड गाउँपालिका, रसुवा		
स्थानीय राजपत्र		
खण्ड २	संख्या ५	मिति : २०७७/०३/३०
भाग २ नौकुण्ड गाउँपालिका स्थानीय सरकार संचालन ऐन को दफा १०२ को उपदफा ३ बमोजिम गाउँ कार्यपालिकाले बनाएको तल लेखिए बमोजिमको कार्यविधि सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशित गरिएको छ ।		
सम्बत् २०७७ सालको कार्यविधि संख्या ५		

**नौकुण्ड गाउँपालिकाको कोभिड-१९ (कोरोना भाईरस)
सम्बन्धी आकस्मिक योजना**

नौकण्ड गाउँपालिकाको कोभिड-१९ (कोरोना भाईरस) सम्बन्धी आकस्मिक योजना

आकस्मिक योजना निर्माण गर्नुपर्नाको कारणहरु	गम्भिरता	प्रभाव	जोखिमको तह	कार्य
- विश्व स्वास्थ्य संगठनले नेपाललाई कोरोना संक्रमणको उच्च जोखिममा राख्नु । - नेपाल सरकारबाट कोरोना संक्रमणको रोकथाम गर्नका लागि अत्यावश्यक वाहेकका सबै सेवा बन्द गर्नु ।	न्यून	न्यून - समुदायमा कोभिड-१९ को बारेमा जानकारी हुने । - सरकारी तथा गैरसरकारी क्षेत्रबाट प्रवाह हुने अत्यावश्यक सेवा सुचारु रहने । - ठूला सभा समारोह तथा मेला आदि तत्कालका लागि बन्द हुने । - रोकथाम तथा सुरक्षाका सामग्रीहरुको खोजी हुने ।	तह १	पूर्वतयारीका लागि गरिने कार्यहरु: - जनप्रतिनिधि, कर्मचारी तथा समुदायमा यसको रोकथामका लागि अपनाउनु पर्ने उपायहरु सहित उच्च सतर्कता अपनाउन सूचना जारी गर्ने । - जनप्रतिनिधि, कर्मचारी तथा स्वास्थ्य कर्मीहरुका लागि सुरक्षात्मक सामग्रीहरु खरिद गरी वितरण गर्ने । - मातहतका संयन्त्रहरुको बैठक राखी आवश्यक पूर्वतयारी तथा सचेतनामुलक कामहरु गर्ने । - सरोकारवालाहरुसँगको बैठक आयोजना गर्ने तथा आयोजित बैठकहरुमा सहभागी हुने । - गाउँपालिका स्तरको आकस्मिक योजना तयार गरी कार्यान्वयनका लागि तयारी अवस्थामा रहने । तह १ अन्तरगत सञ्चालन गरिने कार्यक्रम: - स्थानीय विपद व्यवस्थापन समितिलाई क्रियाशिल बनाउने । - वडा, स्वास्थ्य संस्था तथा विपद व्यवस्थापन समितिको माध्यमबाट कोभिड-१९ लाई मध्यनजर गरी नियमित रुपमा गाउँपालिका स्तरको अवस्था आँकलन प्रतिवेदन तयार गर्ने र सम्बन्धित सरोकारवालाहरुलाई जानकारी गराउने । - सूचना, शिक्षा तथा जानकारीमुलक सामग्री तयार गरी समुदायमा सचेतिकरण गर्ने ।
विश्व स्वास्थ्य संगठनले नेपाललाई कोरोना संक्रमणको उच्च जोखिममा राख्नु र नेपाल तथा क्षेत्रीयस्तरमा	न्यून	मध्यम स्वास्थ्य कर्मीहरु जो प्रत्यक्ष विरामीको सम्पर्कमा रहनु पर्ने हुन्छ उनीहरुमा डर तथा जोखिम बढ्ने ।	तह २	पूर्वतयारीका लागि गरिने कार्यहरु -माथि उल्लेख भएको समेत): गाउँपालिका क्षेत्र भित्र धेरै मानिसहरुको सहभागितामा हुने भेला, बैठक, तालिम, गोष्ठी, सभा, सम्मेलन, भोज भतेर, मेला पर्व आदि रोकन गाउँपालिकाबाट प्रतिबन्ध लगाउने ।

कोभिड-१९ को संक्रमण देखिनु । - नेपाल सरकारले अत्यावश्यक सेवा बाहेकका कार्यालय बन्द गर्ने निर्णय गर्नु । - हवाई तथा लामो दूरीका यातायात बन्द गरिनु ।		- अत्यावश्यक सामग्रीहरूको अनावश्यक सञ्चिति गर्ने अवस्था सृजना हुने र बजारमा कृत्रिम अभाव देखिने । - शंकाको आधारमा र संक्रमणको डरका कारण समुदायमा भेदभाव बढ्न सक्ने र सामाजिक सद्भावमा खलल पुग्न सक्ने । - आर्थिक क्षेत्रमा असन्तुलन देखिन सक्ने । - शहर तथा अन्य बाहिरी क्षेत्रबाट गाउँपालिकामा फर्किएर आउने मानिसहरूले व्यक्तिगत क्वारेन्टाईनमा नबसी खुलारूपमा हिंडुल गरेका थप जोखिम बढ्न सक्ने ।	- वडा समिति, स्थानीय तथा वडा विपद व्यवस्थापन समिति, स्वास्थ्य संस्थाको सक्रियतामा समुदायमा आवत जावत गर्ने व्यक्तिहरूको लेखाजोखा राख्ने र गतिविधिहरूको आँकलन गर्ने । - नेपाल सरकारको यात्रा सम्बन्धी व्यवस्थालाई स्थानीय तहसम्म जानकारी गराउने । - स्वास्थ्य कमीहरूको लागि कोभिड-१९ को संक्रमण सुरक्षाका लागि आवश्यक सुरक्षा सामग्रीहरू खरिद तथा वितरण गर्ने । - समुदायमा संक्रमणको शंका लागेमा वा बाहिरबाट आउने व्यक्तिहरूलाई १४ दिन स्वयं क्वारेन्टाईनमा बस्नको लागि प्रोत्साहित गर्ने । - समुदायमा कुराकानी गर्नु पर्दा कम्तीमा एक मिटरको दूरी कायम गरी बस्ने । तह २ अन्तरगत सञ्चालन गरिने कार्यक्रमः - स्थानीय विपद व्यवस्थापन समितिलाई क्रियाशील बनाई समुदायमा सचेतना अभियान सञ्चालन गर्ने । - गाउँपालिका भित्र बढी जोखिममा रहेका व्यक्ति र समुदाय पहिचान गरी उच्च सतर्कताका साथ उनीहरूको अवस्था र गतिविधिहरूको अनुगमन गर्ने । - वडा कार्यालयको समन्वयमा वडा विपद व्यवस्थापन समिति, क्याङ्ग्रे, खानेपानी उपभोक्ता समिति, सामुदायिक वन उपभोक्ता समिति, टालेटोलका प्रतिनिधि, विभिन्न समुह/समितिका पदाधिकारीहरू, महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविका तथा स्वास्थ्य कर्मीहरूको सहयोगमा कोभिड-१९ को रोकथामका लागि समुदायस्तरमा अपनाउनु पर्ने कुराहरूको बारेमा सचेतनामुलक सामग्री वितरण तथा अभियान सञ्चालन गरी यस रोगको रोकथाममा समुदाय सुसुचित भएको निक्कै गर्ने । - लाभग्राहीहरू पालिकामा नै आउने भन्दा पनि फोन तथा अन्य माध्यमबाट सूचना तथा जानकारी लिने र अत्यावश्यक अवस्था बाहेक पालिकामा नआउने कुरा जानकारी गराउने गरी विभिन्न शाखाले आकस्मिक योजना अनुसार काम गर्ने ।
---	--	---	--

● राज्यले कोरोना भाईरसबाट संक्रमित व्यक्तिहरु पहिचान भएमा राख्ने ठाउँको निश्चित गर्नु र सम्पर्क व्यक्तिहरु निश्चित गरिनु । ● देश बाहिर तथा छिमेकी देशहरुमा यस भाईरसको संक्रमण तिब्र हुनु । ● देशमा यात्रा प्रतिबन्ध, स्कूल, कलेज तथा कार्यालय बन्द र अनिवार्य स्वयं क्वारेन्टाईन घोषणा हुनु ।	मध्यम	मध्यम ● यातायात क्षेत्रको प्रतिबन्धले यात्रा बन्द हुनेछ । ● स्वयं क्वारेन्टाईनमा बस्नु पर्ने अवस्था सृजना । ● स्कूल, कलेज तथा कार्यालय बन्द । ● समुदाय, पालिकाका कर्मचारी तथा स्वास्थ्य कर्मीहरुमा त्रासको अवस्था सृजना हुन सक्ने । ● पालिकाको नियमित कामकाजमा अवरोध आउने ।	तह ३	<u>पूर्वतयारीका लागि गरिने कार्यहरु (माथि उल्लेख भएको समेत):</u> १. गाउँपालिका भरी सभा, सम्मेलन, तालिम, गोष्ठी तथा मानिसहरुको भेलागर्न रोक्ने परिपत्र वा सूचना जारी गर्ने । २. अनावश्यक यात्रा नगर्ने तथा अत्यावश्यक काम बाहेक घरबाट बाहिर नजाने । ३. यस रोगको रोकथामका लागि अपनाउनु पर्ने विधिहरु तथा प्रयोग गर्नु पर्ने सुरक्षा सामग्रीहरु तयारी अवस्थामा राख्ने साथै प्रयोग गर्ने । ४. जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरुलाई घरबाट नै कार्यालयको काम गर्ने व्यवस्था गर्ने । ५. स्वास्थ्य कर्मीहरुलाई सुरक्षा सामग्री तथा ज्ञान सीप प्रदान गरी कोभिड-१९ विरुद्ध सशक्त बनाउने । <u>तह ३ अन्तरगत सञ्चालन गरिने कार्यक्रम:</u> ● स्थानीय समुदायमा यस रोगको रोकथामका लागि अपनाउनु पर्ने तरीकाहरुका बारेमा विभिन्न माध्यमहरु परिचालन गरी सुशुचित गर्ने कार्यक्रमहरु तर्जुमा तथा कार्यान्वयन गर्ने । ● वडा कार्यालयको समन्वयमा वडा विपद व्यवस्थापन समिति, क्याड्रे, खानेपानी उपभोक्ता समिति, सामुदायिक वन उपभोक्ता समिति, टोलटोलका प्रतिनिधि, विभिन्न समुह/समितिका पदाधिकारीहरु, महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविका तथा स्वास्थ्य कर्मीहरुको सहयोगमा कोभिड-१९ को रोकथामका लागि समुदायस्तरमा अपनाउनु पर्ने कुराहरुको बारेमा सचेतनामुलक सामग्री वितरण तथा अभियान सञ्चालन गरी यस रोगको रोकथाममा समुदाय सुसुचित भएको निक्यौल गर्ने । ● लाभग्राहीहरु पालिकामा नै आउने भन्दा पनि फोन तथा अन्य माध्यमबाट सूचना तथा जानकारी लिने र अत्यावश्यक अवस्था बाहेक पालिकामा नआउने कुरा जानकारी गराउने गरी विभिन्न शाखाले आकस्मिक योजना अनुसार काम गर्ने ।
---	-------	--	------	--

- कोरोना संक्रमण भएको कुरा स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयले पुष्टी गर्नु, संक्रमितहरूलाई आईसोलेसनमा राखेर उपचार सुरु भएको र विश्व स्वास्थ्य संगठनले स्वास्थ्य आपतकाल घोषणा गरेको अवस्था । - नेपाल सरकारद्वारा यात्रा प्रतिबन्ध गर्नु र समुदायमा कम्तीमा १.५ देखि २ मिटरको दूरी राखेर बस्न सूचना जारी गर्नु ।	उच्च	उच्च - समुदायका व्यक्तिहरू डर र त्रासका कारण उपभोग्य सामग्री खरिद गर्न हतारिनु । - समुदायमा स्वास्थ्य सेवा प्रवाह गर्न समय र क्षमता बढाउनु । - सिमा नाका बन्द हुनाले बजारमा अत्यावश्यक सामग्री अभाव हुन सक्ने ।	तह ४	<u>पूर्वतयारीका लागि गरिने कार्यहरू (माथि उल्लेख भएको समेत):</u> - कार्यालय बन्द गर्ने र अत्यावश्यक सेवा प्रदान गर्ने कर्मचारी बाहेक अन्य कर्मचारीलाई घरबाट काम गर्ने प्रवन्ध गर्ने साथै यस रोगको गम्भिरतालाई ख्याल गरी नेपाल सरकारले जारी गरेको सूचना अनुसार गर्ने । - सभा, सम्मेलन, बैठक, भेला, मेला, पर्व आदि बन्द गर्ने र समुदायमा कम्तीमा १.५ देखि २ मिटरको दूरी राखेर बस्न निर्देशन गर्ने । - समुदायका व्यक्तिहरू, कार्यालयका कर्मचारीहरू तथा जनप्रतिनिधिहरू र उनीहरूका परिवारका सदस्यहरू संक्रमित भएमा उपचारमा आवश्यक समन्वय तथा सहजीकरण गर्ने । - सबै वडा प्रमुखहरूलाई आफ्नो वडाको सामाजिक तहगत संरचनाको नक्सांकन गर्न, प्रत्येक २० देखि ३० घरपरिवार रहेको कार्यगत एकाईहरूको परिभाषा गर्नका लागि सुचना जारी गर्ने । - वडा अध्यक्षको समुहले कोभिड-१९को विरुद्ध निश्चित घरपरिवारको समुदायमा कार्य गर्ने एकाई कार्यगत समुह (Unit Action Team) को लागि एकाई टोलीनेता छान्ने छ । उनीहरूलाई दुरशिक्षा माध्यमबाट अभिमुखीकरण गरी वा आधिकारीक मानक कार्यसञ्चालन कार्यविधि (standard operating procedure, SOP) को विद्युतीय कपी र तथ्यांक संकलन सामग्री पठाउने । <u>तह ४ अन्तरगत सञ्चालन गरिने कार्यक्रम:</u> - सबै वडाका समुदाय र घरपरिवारलाई घर बाहिर ननिस्कन सूचना जारी गर्ने र स्वास्थ्य सेवा तथा उपचारका लागि तयार गरिएको प्रवन्धको बारेमा जानकारी दिने । - अति जोखिममा रहेका समुदायका सदस्यहरू जस्तै: वृद्धवृद्धा, अपांगता भएका, गर्भवति तथा सुत्केरी महिला, आदिलाई आवश्यक संरक्षणको व्यवस्था मिलाउने ।
---	------	--	------	--

				- निश्चित अवधिको लागि अत्यावश्यक सेवा बाहेकको काम र कार्यालय बन्द गर्ने । - पालिकाले स्वास्थ्य सन्देश तथा सेवा प्रवाहका लागि आवश्यक सामग्रीहरु व्यवस्थापन गरी प्रचार प्रसार गर्ने । - सबै वडामा यसको संक्रमण फैलिन सक्ने अवस्था आँकलन गर्ने र अति जोखिममा रहेका व्यक्ति र घरपरिवारलाई आवश्यक सहयोगको प्रबन्ध मिलाउने ।
- समुदायमा कोभिड-१९ को महामारी फैलिनु - देशमा यात्रा प्रतिबन्ध, स्कुल, कलेज तथा कार्यालय बन्द र अनिवार्य स्वयं क्वारेन्टाईन घोषणा हुनु । - नेपाल सरकारद्वारा उस रोगको रोकथामका लागि समुदायमा कम्तीमा १.५ देखि २ मिटरको दूरी राखेर बस्न सूचना जारी गर्नु । - नेपाल सरकारले रोगको प्रकोप फैलिन सक्ने अवस्थालाई मध्यनजर गरी समुदायमा लकडाउन गर्नु ।	अति उच्च	अति उच्च - स्वास्थ्य सेवामा अत्यासको अवस्था सृजना हुनु । - बजारमा अत्यावश्यक सामग्रीको अभाव हुनु । - आन्तरिक आवतजावतमा समेत प्रतिबन्ध लाग्नु । - आर्थिक क्षेत्रमा नकारात्मक प्रभाव देखिनु । - लक डाउनको अवस्था आउनु ।	तह ५	पूर्वतयारीका लागि गरिने कार्यहरु (माथि उल्लेख भएको समेत): - कार्यक्रम तथा कार्यालय बन्द गर्ने र अत्यावश्यक सेवा प्रदान गर्ने कर्मचारीहरु बाहेक अन्यलाई घरबाट काम गर्ने वातावरण सृजनागर्ने । - सभा, सम्मेलन, बैठक, भेला, मेला, पर्व आदि बन्द गर्ने र समुदायमा कम्तीमा १.५ देखि २ मिटरको दूरी राखेर बस्न निर्देशन गर्ने । - समुदायका व्यक्तिहरु, कार्यालयका कर्मचारीहरु तथा जनप्रतिनिधिहरु र उनीहरुका परिवारका सदस्यहरु संक्रमित भएका उपचारमा आवश्यक समन्वय तथा सहजीकरण गर्ने । तह ५ अन्तरगत सञ्चालन गरिने कार्यक्रम: - पालिकाले स्वास्थ्य सन्देश तथा सेवा प्रवाहका लागि आवश्यक सामग्रीहरु व्यवस्थापन गर्ने । - सबै वडाका समुदाय र घरपरिवारलाई घर बाहिर ननिस्कन सूचना जारी गर्ने र स्वास्थ्य सेवा तथा उपचारका लागि तयार गरिएको सामाजिक सुरक्षा प्रबन्धको बारेमा जानकारी दिने । - सबै वडामा निश्चित अवधिको लागि लकडाउन गर्ने ।

कोभिड-१९ को रोकथामको लागि अपनाउनुपर्ने उपायहरू:

- साबुन पानीले कम्तीमा २० सेकेण्डसम्म मिचिमिचि हात धुने । यदि साबुन र पानी उपलब्ध नभएमा स्यानीटाईजर प्रयोग गर्ने । सफा नगरिएको हातलाई आफ्नो अनुहारमा लैजाने वानी हटाउने ।
- यदि विरामी भएको महशुस भएमा काम वा अन्य सामाजिक स्थान वा क्रियाकलापमा सहभागी हुन नजाने साथै सार्वजनिक यातायातको प्रयोग नगर्ने ।
- खोकी लागेमा वा हाछ्युँ आएमा आफ्नो हातको कुहिनले मुख छोप्ने वा टिस्यू पेपरले मुख छोप्ने । उक्त टिस्यू पेपरलाई फोहोर फाल्ने भाँडामा राख्ने र भाँडोलाई छोपेर राख्ने अनि हात धोएर सफा गर्ने ।
- खाना तथा अण्डा र मासुजन्य चिजहरू राम्रोसँग पकाएर खाने । सकेसम्म अरु व्यक्तिहरूसँग आफ्ना भाँडाहरू तथा अन्य आफुले प्रयोग गर्ने चिजहरू साटासाट नगर्ने । मासु र अन्य तरकारी आदि काट्नेका लागि फरक फरक सामानहरू (भाँडा, काट्ने बोर्ड, आदि) प्रयोग गर्ने ।
- अनुहारमा मास्कको सही ढंगले प्रयोग गर्ने । विरामी भएमा वा विरामीको स्याहार गर्ने व्यक्तिले मास्कको अनिवार्य प्रयोग गर्ने ।
- घरपरिवारको कोहि व्यक्ति विरामी भएको शङ्का लागेमा नीजलाई आईसोलेसनमा राख्ने उसले प्रयोग गर्ने ट्वाईलेट तथा व्यक्तिगत सामग्रीहरू फरक गर्ने ।
- दैनिक रुपमा प्रयोगमा आईरहने भ्याल, ढोकाका चुकुलहरू, ह्याण्डल, टेबुल, आदि सामग्रीहरू सधैं सफा राखिराख्ने । यसको लागि फिनेलको प्रयोग गर्ने ।
- यदि ज्वरो, खोकी र श्वासप्रश्वासमा समस्या देखिएमा तुरुन्तै स्वास्थ्य संस्था वा स्वास्थ्य कर्मी कहाँ सम्पर्क गर्ने । साथै नीजको सम्पर्कमा रहेका व्यक्तिहरू, उसको विगतको अवस्था - कहाँबाट आएको, कोसँग सम्पर्कमा थियो, आदिको स्पष्ट जानकारी लिने । नियमितरुपमा ज्वरोको जाँच गर्ने ।

प्रमाणिकरण मिति : २०७७ / ०३ / २०

आज्ञाले

नवदीप राई

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत